

Klasa V

I. Przygotuj się do podsumowania działu V „Społeczeństwo średniowiecza”. W tym celu wykonaj w zeszy- cie zadania z podręcznika - **PODSUMOWANIE , str. 158, zad. 1-9.**

II. Rozwiąż przykładowy test. Odpowiedzi zapisz w zeszytcie.

1. Uporządkuj podane etapy w życiu rycerza w kolejności chronologicznej. W tym celu wpisz w kratki cyfry od 1 do 4.

- _ nauka dobrego wychowania i zwyczajów dworskich
- _ służba na dworze władcy w roli paza
- _ uroczystość pasowania
- _ towarzyszenie rycerzowi w wyprawach wojennych w roli giermka

2. Wyjaśnij znaczenie podanych pojęć.

witraż – .....
pług – .....

3. Oceń, czy poniższe zdania są prawdziwe, czy fałszywe. Zaznacz literę „P” przy zdaniach prawdzi- wych, a „F” – przy fałszywych.

1.	Cechy to organizacje zrzeszające chłopów.	P	F
2.	Lenno to ziemia oddawana przez seniora w użytkowanie wasalowi.	P	F
3.	W średniowiecznym społeczeństwie jedna osoba mogła być jednocześnie wasalem i seniorem.	P	F

4. Uzupełnij tekst.

Utworzenie nowego ośrodka miejskiego lub wsi nazywamy **A.** ..... Początkowo władzę w mieście w imieniu jego właściciela sprawował **B.** ..... Centralnym placem miasta był **C.** ..... Siedzibę władz miejskich stanowił **D.** ..... Najbogatsze średniowieczne miasta były otoczone **E.** .....

5. Połącz pojęcia z odpowiednimi wyjaśnieniami. Jedno z nich jest niepotrzebne. Do litery z ha- słem dopisz właściwą cyfrę z definicją.

- A. zakonnicy
- B. chłopci
- C. mieszczanie

1. byli najliczniejszym stanem w społeczeństwie średniowiecznym
2. składali śluby ubóstwa, celibatu i posłuszeństwa
3. zajmowali się głównie handlem i rzemiosłem
4. mieli za zadanie walczyć w obronie władcy i wiary chrześcijańskiej

A – ..... B – ..... C – .....

6. Dopisz do podanych wyjaśnień właściwe pojęcie.

..... – szkoła wyższa, w której w średniowieczu nauka odbywała się po łacinie.
..... – siedziba zakonu, którą kierował opat.

7. Przeczytaj tekst źródłowy. Następnie wykonaj polecenia.

Reguła świętego Benedykta

Przed wszystkim trzeba wykorzenić [usunąć] w klasztorze tę wadę, aby nikt nie ważył się cokol- wiek darować lub przyjmować bez pozwolenia opata lub mieć cokolwiek na własność [...]. Nie wolno bo- wiem mnichom rozporządzać sobą samym, ani ciałem, ani swoją wolą. [...] Wszystko ma być wspólne dla wszystkich, jak napisano; niech nikt nie nazywa jakiegokolwiek rzeczy swoją ani nie ośmiela się przywłaszczyć jej sobie. [...] Lenistwo jest wrogiem duszy. Dlatego też bracia powinni w pewnych godzinach zajmować się pracą ręczną, a w innych Bożym czytaniem. [...] Jeżeli konieczność miejscowa lub ubóstwo wymagają, aby bracia sami pracowali przy żniwach, niech się tym nie martwią. Wtedy bowiem są naprawdę mnichami, gdy żyją z pracy rąk własnych [...].

Źródło: *Wiek V–XV w źródłach*, oprac. M. Sobańska-Bondaruk, S.B. Lenard, Warszawa 2003, s. 116–117.

A. Wyjaśnij, co święty Benedykt nazywa wrogiem duszy.

B. Napisz, w jaki sposób według świętego Benedykta powinna być realizowana zasada ubóstwa.

8. Skreśl w nawiasie błędne informacje, tak aby powstały zdania prawdziwe.

A. Zasadzca był osobą zajmującą się (*uprawą ziemi / zakładaniem nowej osady*).

B. Średniowieczni rycerze byli zobowiązani postępować zgodnie z (*regulą świętego Benedykta / kodeksem honorowym*).

C. Zadaniem ławy miejskiej w średniowiecznym mieście było (*rozstrzygnięcie sporów / ustanawianie praw*).

9. Przyjrzyj się ilustracji. Następnie wykonaj polecenia.

A. Napisz, jaki styl architektoniczny reprezentuje przedstawiona budowla.

B. Podaj dwie cechy charakterystyczne dla ukazanego stylu w architekturze.

10. Podkreśl właściwe dokończenie zdania.

Zgromadzenie zwane braćmi mniejszymi to inaczej zakon

A. benedyktynów.

B. cystersów.

C. dominikanów.

D. franciszkanów.

11. Wyjaśnij, jaki był główny cel stawiany przed dziełami sztuki w epoce średniowiecza.

W RAZIE JAKICHKOLWIEK PROBLEMÓW PROSZĘ O KONTAKT MAILOWY:

iwondob@op.pl